

На 1000 жители се падатъ

Периоди	Франция жен. ражд.	Норвегия жен. ражд.	Холандия жен. ражд.
1901—910 г.	7·7	20·6	6·1
1871—880 „	8·0	25·4	7·3
1841—850 „	7·9	27·4	7·9
1811—820 „	7·9	31·8	8·5
1801—810 „	—	—	7·3
			27·5

Тия данни ясно свидетелствуватъ, че нѣма зависимост между относителния брой на женитбите и съответната такъвъ на ражданията. Въ Франция, напримѣръ, раждаемостта математически се намалява отъ единъ вѣкъ насамъ. Срѣдногодишно за периода 1811—20 г. тамъ на всѣки 1000 жители сѫ се падали по 31·8 раждания на живи деца. Двадесетъ години покъсно, а именно презъ периода 1841—50, съответната промилъ е слѣзъ на 27·4, съ търпата тенденция на намаление и презъ първото десетилѣтие на текущия вѣкъ се установява на 20·6. Непосрѣдствено следъ войната, раждаемостта въ тая страна се измѣрва съ промила 19·3 срѣдногодишно за периода 1921—25 г. и съ 18·8 за 1926 г.

Паралелно съ това низходяще шедствие на раждаемостта, женитбеността тамъ си остава почти стабилна. Срѣдногодишно презъ десетилѣтието 1811—20 г. на 1000 жители се падатъ 7·9 женитби, следъ 20 години, презъ десетилѣтието 1841—50 г. на 1000 жители се падатъ пакъ 7·9 женитби, следъ нови 20 години, презъ периода 1871—80 г., съответната промилъ за склученитѣ женитби става 8·0, значи, покачва се съ 0·1, въ сѫщото време, когато промила на ражданията се намалява съ 6·4.

До сѫщото заключение ще се доде, ако се анализиратъ даннитѣ за коя и да е отъ другитѣ изброени дѣржави. Ще рече, липсата на врѣзка между относителнитѣ числа за женитбите и съответните такива за броя на живороденитѣ деца може да се приеме като напълно доказана.

Отъ това следва да се заключи, че колебливото развитие преди войните и значителното намаление на раждаемостта следъ тѣхъ у насъ не може да се обясни съ промѣната на женитбеността.

Въ тоя редъ на мисли би могло да се допустне, че раждаемостта зависи отъ срѣдната възрастъ на встѫпващите въ бракъ, като се знае, че ражданията намаляватъ, заедно съ увеличението възрастъта на съпрузитѣ. Ако се установи, че, при равни други условия, срѣдната възрастъ на встѫпващите въ бракъ се увеличава, тогава може да се очаква, че и раждаемостта ще се намалява. Статистическите данни, обаче, не установяватъ увеличението на поменатата срѣдна възрастъ.

Това показватъ и самитѣ числа:

Години	Срѣдна възрастъ на встѫпилитѣ въ бракъ	
	момчи	моми
1925	22·6	20·3
1924	22·6	20·3
1923	22·7	20·4
1922	23·0	20·5
1921	23·5	20·8
1920	23·6	21·1
1919	24·2	21·5
1918	23·3	21·2
1912	23·2	20·2
1911	22·9	20·2
1910	22·9	20·2
1905	22·7	20·1
1904	22·7	19·7
1903	22·7	19·7

Тия числа показватъ, че презъ повече отъ двадесетъ години тая възрастъ не се е промѣнила. Непосрѣдствено следъ войните, вследствие на задържането на младежите на фронта, срѣдната възрастъ на встѫпващите въ бракъ се е малко повишила. Презъ последнитѣ години, обаче, тя отново се е повърната на предвоенното си ниво. Отъ приведенитѣ данни следва да се заключи, че между раждаемостта и срѣдната възрастъ на встѫпващите въ бракъ нѣма никаква врѣзка.

До сѫщото заключение се дохожда като се потърси врѣзката между раждаемостта и срѣдната възрастъ на встѫпилитѣ въ бракъ моми съ помощта на коефициента за корелацията. Преимущество на тоя начинъ за установяване на тѣрсената врѣзка се заключава, на първо място, въ отстраняването на субективния елементъ, понеже самия коефициентъ се явява като резултатъ на една напълно установена математична формула, при която субективните разсѫждения и окомѣрните преценки нѣматъ значение и, на второ място, само съ помощта на речения коефициентъ може да се измѣри размѣръ на съотношението, врѣзката между даденитѣ два статистически реда, въ случаи между реда, който дава раждаемостта и реда, който дава срѣдната възрастъ на встѫпилитѣ въ бракъ моми. Пресмѣтнатъ коефициента на корелацията за десетъ години, непосрѣдствено преди почването на войните, отъ 1903 до 1912 г. включително, се получава = -0·029. Това показва, че между поменатите два реда нѣма почти никаква врѣзка, като се знае, че сѫществуването на такава е толкова по-голѣмо, колкото коефициента е по-близко по абсолютна стойност до единицата. Знака минусъ предъ коефициента показва, че колкото срѣдната възрастъ е по-голѣма, толкова раждаемостта е по-малка и обратно. Ще рече, зависимостта между тия две величини е обратна, което теоретически е вѣрно, но абсолютната стойност на сѫщия коефициентъ отрича сѫщето.